

i svetom — vendar se je on deržal Turkov i je njim služil. Tudi Slovenci imajo še sadaj pesmi kraljeviča Marka; pri ziljski dolini na Koroškem se poje:

Turči pod gradom dirjajo,
Po knezu Marku barajo

Tukaj je on znan samo ko knez; napev je verlo vesel in je popotnica (Marsch). (Dalje sledí.)

Kratkočasno berilo.

Pobratimstvo.

Med slavijanskimi narodi, posebno ilirskimi, je še veliko šeg in navad, ki so se ohranile iz prestarih ajdovskih časov. Kerščanska duhovščina jih je vendar pustila med ljudstvom in jih še nekako posvetila; menda za to, ker so bile v narodnim značaju in njegovim bitji tako vraščene, da jim ni bilo moč do korenin.

Med te običaje štejejo pobratimstvo, kakor je na Černigori, v Bosni in po Serbii v navadi. Dva, ali tudi po trije mladenči storijo skrivno zavezo, ki je nerazločivna za vse žive dni, tako, da drug drugiga zapustiti ne smé, naj se jim zgodi, kar rado. Pobratimi se zovejo. Ko je zaveza storjena, gredó pred svojiga mašnika in mu povedó svoj sklep. Obredno oblečen jih sprejme pred oltarjem. Opomni jih težkih dolžnost, ki jih imajo pobratimi med sabo; da si imajo namreč biti drug drugimu prijazni in zvesti; v vsaki nevarščini na pošteni pomoči, in da v sili morajo tudi krí in življenje dati za pobratime, nasproti pa, da naj se za vse pregrešva med seboj oistro sami kaznujejo. Na to sprejme duhovnik njih obljube, in jim narekuje prisego, ktero novi pobratimi za njim izgovarjajo. Ko je to storjeno, prinese cerkovni služabnik kupo dobriga vina, in slednji pobratim si rani desno roko do nekoliko kapljic kervi, ki jo stoči v vino in popijejo ga v poterditev svoje zaveze. S tem je pobratimstvo sklenjeno in uterjeno. Mašnik jih še blagoslovi po šegi svoje cerkve ter jih spusti spred sebe. Od te dóbe ni nobeden več sam svoj, temuč vsi so eno telo, ena duša.

Take zveze so med ljudstvom zelo čislane in spoštovane in le malokdaj je slišati, da bi kak pobratim, svoji prisegi nezvest, se izneveril svojim pobratimam. Ako se kaj takiga zgodi, dopade nezvestiga strašna kazen in sicer od pobratima tega, ali uniga.

Izgled tega bodi prigodba, ki se je zgodila leta 1838 blizo Srebernika v Bosni. Povém jo, kakor sem jo slišal iz ust nekiga Bosnjaka v Karlovcu.

Trije mladi Sreberničani so se bili leta 1829 pobratimili. Kaj složno in prijazno so živeli. Nikoli ni bilo viditi kteriga teh čeverstih junakov samiga, naj so že bili domá, ali naj so se potikali po sreberniškim pogorji, kjer so si bili kolibo postavili. Stali so junak do junaka, če so ropali po avstrijski granici, ali če so se ruvali in bili s turškimi vradniki in spahovljani, ki so ubogo rajo (kristijane) derli, harač pobiraje. Marsikako junaško je ljudstvo od njih vedilo, in deleč okrog so sloveli Vasilij Obrič, Volk Jugovič in Ivo Milanovič. To namreč so bile njih imena.

Leta 1836 so prišli iz svojiga zakotja v Srebernik na veselje, ki se tam vsako leto obhaja in na katero vsi planinci privrejo. Vidili so tam Milico, hčer uboziga kupca. Nekako šestnajst let je bila stara in divno lepa; rasti tanke in visoke, kakor jelka na gori, obličja milišiga, kakor Vila na planini. Pa obnašala se je tudi tako, da ji nobena ni bila kos izmed vsih deklic tistiga kraja. Nobena ni znala slajši v tamburico udarjati in narodnih pesem lepši popevati, nobena zališi bosanskiga kola voditi, tudi ne umniši in pri-ljudniši govoriti. Zlasti njen pogled in nasmehljaj je bil tako čarovit, da je vsa možka mladost za njo hlepela, in da so jo tovaršice nemilo pogledovale. Je li tedaj čudo, da so se tudi naši pobratimi va-njo zagledali, in da je vsak svojo serčno rano nesel domú v planinsko zakotje? Pa zvesti pobratimski prisegi niso nič prikrivali in vsak je tovar-

šema povedal svojo vnetost do zale Milice. In čeravno so si bili zdaj zoperniki v ljubezni, so ostali vendar serčni prijatli. Zgovoré se vadljati za Milico, in sicer tako, da bi ne bilo moč, kaj slepariti v tem. Sklep ugovora je bil, da, komur bo sreča vergla, naj si deklico sprosi od očeta v brak (zakon).

Gredó tedaj, in vsak si vstrelí divjo gos. Po tem splezajo na visoko peč blizo goste šume. Tam privežejo gosém trak na noge, vsak druge bóje, Vasilij beliga, Volk zeleniga, Ivo rudečiga, in se skrijejo v šumo. Kmalo zapazijo órla, ki se je sukala krog skale po zraku, plane na gosí, se urno spet vzdvigne v zrak z gosjó ter zgine v daljnem pozračji. Ivanovo gos z rudečim trakom je bil odnesel. Vadlja je bila Ivanova in tedaj tudi zala Milica. Ni dolgo snubil, kmalo jo je dobil od uboziga očeta v zakon.

Pirovali so po šegi Jugoslavijanov dolgo, in Vasili in Volk sta se radovala Ivanovi sreči. Posebno Volk je bil vesel, je pí in kolo vodil, da je bilo kaj! Vidilo se mu je, da je vso ljubezen v nemar djal, kakor poštemu pobratimu gré, ki ne gazi svojih obljub. Po piru gredó z nevesto v svoje zakotje na pogorje domú, in Vasilij in Volk si postavita novo kolibo blizo stanovanja mladih zakonskih.

Pa Volk Jugovič je bil ljubezen do Milice le prikril. Kmaló jo jame zalezovati polu strasti in slasti. Milica je svojo zvestobo v nemar pustila, in dolgo časa sta živela v pregrešnim znanji. Toda tega ni nihče spazil, bodi si, da se je Ivo na svojo ženo zanesel, ali pa, da je Vasilij mislil, Volk je tako zvest pobratim, kakor je sam bil. Vendar kmalo zgine Volk, zapustivši Milico in svoja pobratima. Menda ga je vést pekla, ali se je pa spomnil pregovora, ki pravi: „Ni temniga kota na sveti, ki ga nikoli dan ne razsveti“. Češ, reč bi se nazadnje vendar le razglasila. Pa naj si bo, kakor rado. Dolgo ni bilo ne duha ne sluha po njem. Stopil je bil v družestvo, ki se je v avstrijsko granico na rop napravljaló. Pa trud in težave roparskiga življenja niso zadušili njegove strasti, in kdarkoli so se roparji vernili domú, se je on prikradel na Sreberniško pogorje. Ko je začutil, da Ivana in Vasilija ni bilo pri domu, se je vselej skrivoma splazil v Miličino prebivališče.

Neki dan pozabi pri nji svoj nož. Kmaló na to stopita Ivan in Vasilij v hišo. Vasilij, nož zagledati, ga urno pobere, ter vtakne za pas. Ivo tega ni nič vidil, in kmalo spet ven gré. Ko je bil Vasilij samši z Milico, ji pokaže nož, rekoč: „Ta handžar je Volkov, in vendar ne biva Volk v naših planinah“. Milica je plašno rekla, da ne vé, odkod da je v njeni hiši, in nadležno je prosila nič ne povedati možu, da se kak sum ne obudi v njem. Vasilij ji je to obljubil, pa le, ker ni hotel Ivana žaliti. Na tihem je to in uno pozvedoval per kozarjih, ki so tam okoli pasli. Zvé, da so Volka že večkrat na pogorji vidili, kar je bil na videz zginil, in še to, da se včasi kradoma iz Ivanove kolibe priplazi.

Tisti dan po svetim Petru in Pavlu so našli o ranim zoru Volka Jugoviča mertvega pred Ivanovo kolibo. Trikrat ali štirikrat je bil preboden s handžarom, ki je pri njem ležal. Vsi so rekli, da je njegov, in da se je sam umoril. Pa kdo bo samega sebe trikrat s handžarom presunil!? Milica je molčé trepetala; sej je vedila, kdo je handžar bil našel. (Konec sledí.)

Novičar iz avstrijskih krajev.

Iz Šembida pri Ipavi 22. augusta. Ljube Novice! Iz mnogih krajev nam naznanjate, kakošna je letošnja letina in njeni pridelki, le iz vipavske doline še niste nič povedale. Naj Vam torej jez, sin pridnega kmeta in gospodarja, pišem, kako se kaj pri nas v Šembidu godí. Škoda, da nas je enmalo toča zadela, sicer bi se kaj možko hvaliti zamogli. Pa pri vsem tem še terta lepo obeta, tako, da pričakujemo kar dobre bendime. Grojzdje je lepo, ker na moč ga kuha toplo sonce, in kar je še posebno veselo, prav prav malo tertne bolezní je ne le po plantah, temuč tudi po goricah

popred kneza Lazarja v jedno napredovati i sadaj zgubivši ga iz oči, misli, da je ali poginil ali tudi on pobegnil, osupne i pomeša se, i v tej zmešnjavi počne bežati. Lazar skoči, pred ko more, na drugega konja, počne klicati Serblje, da naj ne bežijo, al zmotnjava je prišla že tako med vojsko, da je knez Lazar sam moral bežati. Konj mu se spotakne i knez Lazar pade v neke zibe (močal) i tam ga vjamejo Turki i ga peljejo v šotor k Muratu, kjer je tudi Miloš zvezan ležal. Murat umerje še tisti večer, kneza Lazarja i Miloša ubijejo Turki tudi še tisti večer.—Tù na Kosovem polji so poginili naj znamenitejši serbski junaki, med njimi tudi stari slavni Jug i njegovih devet sinov Jugovičev. Bitka Kosovska izgubljena, sila Serbska zlomljena. — Še dnešen den spomenjajo Serblji z otožnim i ranjenim srcem bitvo na polji Kosovem, spomenjajo i opevajo v svojih milo-krasnih pesmih narodnih tako živo, kakor da bi se bila še le včera prigodila. Tudi priprosti Serb vé pripovedovati, kako se je vojska serbska v boj spremala, — opisuje živo, kako so serbski vojvodi i poglavarji v svoji krasni narodni opravi i obleki ponosno dirjali proti Kosovemu polju, — kako so svilene zastave (židane bandera) serbske se vile v zraku; vé imenovati kraje na Kosovem polji, kjer je ta ali uni junak ali vojvoda poginil. (Dalje sledi.)

Kratkočasno berilo.

Pobratimstvo. (Konec.)

Kmali se je ta prigodba razvedila, in tudi Sreberniškemu poglavarju so jo sporočili. Poslali so Vasilija do njega. Ne-strahoma gré in stopi pred mestniga béga. Ta je bil Bos-njak stariga plemenitiga rodú, pa po veri muzelman. Pu-stijo ga predinj, ker pravi, da ima važno novico povedati. Stopi v sobo, in se po šegi kristijanov verže pred oblast-nikam na obličje ter pravi: „Poslali so me, Ti povedat, da je na pogorji pred Ivanovo hišo Volk Jugovič ubit. Povém tedej, kar so mi naročili. Pa prosim ponižno, dovoli mi, po-glavar, dalje govoriti; jaz vé m še več. Ubijavca poznam. Jaz sam sim ga ubil! Stori z mano po šegi in pravici. Pa dopolni mi dvojno prošnjo: nikar ne kliči k sodbi Ivana Milanoviča, in „starci“ naj me sodijo po naši šegi“.

Poglavar mu reče vstati, in mu vse natanko dopove-dati. Neboječ je ob kratkim vse razložil in pristavil: „Stori tedej z mano po pravici, pa ne pozabi mojih prošinj“.

Mestni poglavar, čeravno je bil mahomedan, kakor večidel bosanski plemenitniki, je uslišal Vasilijeve prošnje. Ni izročil preiskave in sodbe v tej reči turškemu sodniku, ampak je sklical „zbor starcov“. Ta zbor je nekakšina „porota“, sestavljena iz trinajstih sodnikov, ki se volijo iz-med najstarih glasovitih kristijanov v mestu. Zbor je bil sklican na nedeljo. Starci gredó k sveti maši in prisegi v cerkev in od ondot v sodnišče. Tam je povedal vsak svojo starost, in naj starji med njimi, sivúr pri šest in devede-setih letih, je bil sodnikam za „očeta“ postavljen. „Oče“ se usede na nekoliko višji stol, in drugi na nižje krog njega. Pred njimi je stala miza s sveto razpétjo (krucifiksam), na strani pa je stal mašnik v cerkveni opravi.

Zdaj pripeljejo zatoženca. On poklekne ponižno pred duhovnika in pravi: „Zarotim se pri živim Bogu, de ne pojde laž iz mojih ust, ampak de bom čisto resnico govoril“. Ta mu odgovori: „Gorjé tedej tebi vekomaj, ako se kaj zlažeš! Vstani, in daj odgovor njim, ki jih je Bog poslal, te sodit“.

Vstane Vasilij in se oberne proti sodnikam, ter pravi: „Čast in poštenje Vašim letam; čast in slava Vašim sivim glavam, očetje! Morebiti ste tudi Vi pobratimi, in veste, kakšine dolžnosti naklada ta sveta zaveza človeku. Jaz, Vasilij Obrič in Volk Jugovič sva bila pobratima, — in ven-dar sim jaz, Vasilij, svojiga brata, Volka Jugoviča, ubil, in terdno terdim, da nisim kriv. — Bog bodi njegovi ubogi duši milostljiv!“

Oče sodnikov: „Nisi kriv? Kako je to mogoče? Povej, zakaj si ga ubil?“

In s kerpkim, terdnim glasam je povedal starcam vso prigodbo, zvesto in resnično na las, in je pristavil: „Da! prepričan sim, da se je bil Volk izneveril, da je bil sveto pobratimsko zvestost v nemar dal. Izdal je mojiga in svo-jiga pobratima Ivana Milanoviča in mi je studno sramoto storil. Sveto pobratimsko prisego je zlomil, on ki je moja in Ivanovo kri pil pred božjim oltarjem, on je svojo zapadel; za to sim ga umoril!“

Oče sodnikov: „Povej, kako si ga ubil?“

Vasilij: „Zarano sim tisto jutro vidil orla nad svojo glavo v zraku. Zdelo se mi je, da me opominja maščeva-nja, in djal sim: Čas je, da maščujem svojiga brata Ivana. Stopim do njegove hiše. Milica je bila sama, in ko zasliši, da nekdo gré, mi pride naproti. Pa kar vsa se prestraši, ko me spozná. Ojstro ji rečem: nazaj v hišo! Vedil sim, da je Volka pričakovala, in stopim za germ blizo hiše, in čakam. Kmalo pripoje Volk Jugovič, in jaz sim njegovo dušo Bogu priporočil. Nisim mu dal odloga za molitev; sej bi bila le Boga žalila in sim ga trikrat ali štirikrat sunil z njegovim lastnim handžaram. To je vse, kar vé m. Zdaj pa me sodite, očetje! Kaznite me, pa ohranite to skriv-nost do smerti, in ne razodenite je Ivanu Milanoviču. On serčno ljubi svojo pregrešno ženo, ki se še lahko verne na pot poštenja. Za-nj pa ni več sreče, ako kaj zvé. Očetje, sej Vam je znan prigovor: „Sreča je drevó, ki ne cvete nikdar dvakrat“.

Oče sodnikov: „Pa tudi ti ljubiš Milico; ali nisi Volka ubil iz ljubopitnosti?“

Duhovnik: „Gorjé tebi, ako se zlažeš; pomni prisege!“

Vasilij: „Da! duhovni oče! Ljubil sim jo, in jo še ljubim, pa nikoli ji tega nisem pravil. Zarotim se pri živim Bogu, ki me bo morebiti še danas sodil, da sim Volka le zato ubil, ker je pobratimstvo oskrunil, in ker sim sam boljši pobratim biti hotel, kakor on“.

Oče sodnikov: „Zakaj si ga napadel, ko je bil brez orožja? in ga nisi zval na dvoboj, kakor je naša šega, da bi bil Bog razsodil med vama?“

Vasilij: „Bi li bilo pobratimstvo maščevano, in Ivo Mi-lanovič, moj pobratim, maščevan, ako bi bil prisegolomni Volk mene ubil?“

In spraševanje je bilo končano. Vasilija odpeljejo. „Oče“ reče sodnikam, da naj vse dobro preudarijo, preden sodbi sklep storé; vsi vstanejo in se očetu molčeči priklonijo, le duhoven pravi: „Častiti sivoglavni možje! pomnite važniga dela, ki ga opravljate; pomnite tudi svojih sivih glav, ki že nad grobam sloné, da po vesti i zavesti razsodite, kar je prav v tej reči“. Na to tudi on umolkne.

Celo uro premišljujejo vsak za-se, kaj in kako je so-diti, in ni je slišati ne besedice. Po tem vstanejo in naj mlajši sivoglavnih sodnikov poklekne pred duhovniga, kušne sveti križ in pravi: „Vasilij Obrič ni kriv! Storil je le, kar poštenimu pobratimu storiti gré“. Vsi sivci-sodniki poklekujejo po versti in kušujejo križ, in vsi Vasilija ne-kriviga spoznajo.

In spet ga pripeljejo v sodnišče. Oče sodnikov ga pred-se pokliče in pravi: „V imenu ljudi, prav si storil; prost in svoboden si, in ne kazni vreden!“ In duhoven mu pravi: „V imenu trojediniga Boga, prav si storil, pojdi, ka-mor te je draga volja. Amen!“

Šel je v svoje zakotje na pogorje in najdel tam Ivana Milanoviča, ki je bil že vse zvedil. Obá gresta do Milice; pa nikjer je ne najdeta. Vsa preplašena se gledata in ne vesta kaj početi, kar priteče kozár, še bolj oplasen memo nju, in pové, da je Milica ravno kar skočila v brezno na planini, ki je tako globoko, da nikoli človek ni slišal kamnja na dno pasti, ako ga je va-nj metal.

Bog bodi njeni duši milostiv, je rekel Vasilij, in je s pobratimam Ivanam zapustil domačijo.

Dolgo dolgo časa ni Ivo ne besedice spregovoril; ka-kor dete se je dal Vasiliju voditi in vižati, in še le čez

nekoliko tednov je podal jokaje roke svojimu pobratimu in je rekel: „Prav si storil, pa moliva za nju!“

Vidi se tedej, kako globoko je paganska šega pobratimstva ukoreninjena v jugoslavjanskim narodnim bitji. „Starci“ so drugač sodili, kakor po jasni pameti gré; duhoven je njih sodbo poterdil; mož nesrečne Milice se je udal v vse to, in še turek-slavijan, sicer kristjanom trinožen, ni dal ubijavca Vasilija po svoji postavi soditi. Vse to šega stori.

Rodoljub Ledinski.

Novičar iz avstrijskih krajev.

Iz Loža na Notranjskem 25. avg. Dolgo sem čakal, da bi zvedel od kočevske strani, to je, iz Čubra in Prézda, ali da bo odkod drugod po „Novicah“ naznanjeno od kakega ognja na kresni dan. Ker se pa od nobenega požara tisti dan nič ne čuje, mora to kaj družega biti, kar smo vidili na Notranjskem v Ložu okoli poldne, od poldnevne proti jutrovi strani, namreč podolgat, rudeč oblak, ki se je svetil od spod kakor da bi bil od velikega ognja osvetljen. Ker ga je več ljudi vidilo, so prišle berž mnogotere vraže na versto; eni so govorili od hude bolezni, drugi od ognjenih nesreč, ti od velike suše, uni od več drugih nadlog itd. Nekteri pa so mislili le, da kaka vas gori ali da se je čubranski gojzd vnel, in ker se ni dalo popolnoma razločiti, od ktereга kraja se svitloba pod oblake upira, smo sodili tudi od Reke proti izhodu kak požar. Ne bila bi se nam ta prikazen nič čudna zdela, ako bi se bila zjutraj ali zvečer vidila; ker se je pa oblak ob enajstih rudečiti začel in je to terpelo do dvanajste ure ob poldne, se nam je to vendar kaj posebnega zdelo, in temveč, ker so še drugi oblaki, čeravno ne predeleč preč in nižje okoli unega bili, pa se vendar nobeden ni celó nič žaril. Všeč bi nam bilo toraj, ako bi nam hotel kdo kaj več povedati od te nebne prikazni, zlasti zato, da bi se praznim vražam v okom prišlo. Morebiti se je tudi še kje drugod ta prikazen vidila?

Dostavljam tem versticam še popis letošnje letine v ložki dolini. Kar poljske pridelke zadeva, bi ne bila preslaba letina, pa kaj pomaga, ker je presilni červ vse polje podstrigel kakor da bi ga bila slana posmodila. Le v nekterih vaséh je tû in tam na kakih njivah prizanesel; v drugih vaséh pa mu ni bilo zadosti, da je na tistih njivah (kamor se je poprejšnje leto zaril) vse požerl, marveč se je zraven še na druge njive preselil in tudi tû vse ugonobil. Ima pa požeruh to lastnost, da se nar raji na bolj mejnate in zelene njive zarije, in tako pomladi, kadar se je zemlja ogrela, berž spodjedati začne. Ker ni nobene pomoči zoper tega gerdega škodljivca, bi bilo pač potreba, da bi vis. deželno poglavarstvo vsako hroščevo ali kebrovo leto, kadar ta rogovilež léta, prav terdo zapovedalo vsem kmetovavcem, naj ga naberajo. Če več se ga pokončá, manj bo škodljive zalege (červa). Akoravno preprosti kmetje vražo imajo, „kolikor več se červa ali kebra pomori, toliko več ga je“, je vendar gotovo, da tako menijo in govore le tisti, ki so leni in zanikerni, pa ne pridni ljudje. — Ozimino žito bi po tem takem ne bilo preslabo, ako bi gori omenjenega škodljivca ne bilo. Jaro žito je slabo. Krompirja in sočivja bo prav malo. Lan je majhen. Ajda se je bila v kljub prvi suši komaj od tal vzdignila, jo je pa zdaj druga suša posmodila, da ji bo le nekoliko dobrih zern ostalo. — Sená se je po navadi nakosilo le na bolj debeli zemlji in kjer so senčne senožeti; ker pa ob nar boljšem času za rast ni deževalo, se ga je na takih senožetih, ktere večidel sonce prepeka, pol manj dobilo, kakor druge leta. Že zdaj se slišijo pritožbe, kaj bo na pomlad za senó, in kaj bomo živini pokladali. Otave bo pa tudi malo. Iz jezera pa niso že dolgo tako dobre merve in tako do čistega vzeli kakor letos. (Konec sledi.)

Iz Ljubljane. Poslednji obok 20^{1/2} sežnjevisokega in 280 sežnjevdolgega zidanega mosta za železnico v Borovnici (Franzdorf), kteremu, kakor pravijo, ni v

Evropi para, je bil dodelan 18. dan t. m. — Po višjem sklepu od 10. t. m. so presv. cesar tehantoma in šolskima nadglednikoma g. Ignaciju Holcapfel-nu v Ribnici in g. Andreju Pečarju na Verhniki za nju zasluge za cerkev in šolo zlati križ za zasluge s krono podelili. — Gosp. dr. Klun-u so pred odhodom njegovim v Švajco mnoge poslavljenja došle; mestni odbor ga je izvolil za mestjana ljubljanskega z vsemi dotičnimi pravicami; pomočna družba obertnikov in rokodelcev ljubljanskih mu je poklonila krasen srebern bokal; zgodovinska družba in kupčijska zbornica ste mu podale zahvalno pismo za delavnost njegovo. — V čertek zjutraj je Njih eks. gosp. minister Bach na poti iz Benetk in Tersta skozi Ljubljano na Dunaj šel.

Novičar iz raznih krajev.

Čedalje več se sliši, da nova občinska (srenjska) postava in postava za deželno namestništvo bote kmali oklicane. Neki precej verjeten časnik že hoče marsikaj vediti, kako bote te nove postavi osnovane; tako, na priliko, terdi, da bojo občine (srenje ali soseske) obderžale svojo samostojnost, ki so jo dobile po začasni postavi leta 1849, — da grajšinskih gospósk nikoli več ne bo, — da nekdanje grajšine ostanejo, kar so sedaj, namreč večje zemljišne posestva, in da se njih posestniki ne bodo ločili drugač od nekdanjih podložnih kakor le po večjem zemljišu, — občine bojo svobodno volile svoje zastopnike in bojo po županih opravljale opravila pravih gospósk svojega kraja. Deželne namestnije (Landesvertretung) pa se ne bojo mogle tako samostojno vésti kakor županije, ker bolj omejeno oblast terja edinstvo cesarstva in pa berzdanje razkolništva, ki se je bolj ali manj razodevalo v vseh deželah; deželni zborine bojo imeli s politiko nič opraviti, ampak z drugimi deželnimi zadevami, ki zahtevajo svetni in duševni blagor; v njih pa bojo namestovani vsi štirje stanovi. Obé postavi bote si po vseh deželah zlo enake; tudi Ogersko bo tako osnovano, toda ne bo imelo enega deželnega odbora, ampak, kakor Poljsko, v vsaki upravni okrajni enega; vojaška granica zavolj svojega posebnega značaja pa ne bo tako osnovana; lombarško-benečansko kraljestvo bo obderžalo svojo prejšno, že nekoliko predelano postavo za komúne in deželno namestnijo. — Z ozirom na 7. oddelek konkordata zamore keršanski nauk na Sklasnih gimnazijah en katehet učiti, ali pa dva; škofu tajiste dežele gré rabsodba zmožnosti za to učnje; če le en katehet uči na vsi gimnazii, mu gré polna plača gimnazijalnega učitelja; če pa učita dva, dobiva eden po 5 ali 800 gold. na leto kakor je stopnja gimnazije. — Po višjem sklepu se bo na Ogerskem in Erdeljskem vsako leto več žebcov za cesarske potrebe nakupovalo, da se bojo s tem gospodarji spodbadali se vseskoz pridno pečati z živinorejo. — Na politiskem svetu je malo novega. Naj važniša novica je, da na Španjskem se ima spet ustava od leta 1845 upeljati; ker je ta ustava delo pred 2 letoma iz dežele izgnanega, sedaj pa spet nazaj poklicanega maršala Narvaez-a, je lahko verjeti prerokovanje, da O'Donel ne bo dolgo na čelu ministerstva in da si je sam sebi jamo skopal, ko je poderl ustavo od leta 1856, za katero je 2 leti pred sam prekucijo začel. — Po Gerškem je roparjev vse polno. Tudi po otrocih, in celó mladih, segajo, da jih morajo stariši potem za drag dnar odkupovati. — „Nord“ pravi, da še zmiraj ni dognano: ali se bote Moldava in Valahija zedinile v eno deržavo, ker Avstrija in Turčija se nikakor nočete udati mislim francozke in angležke vlade. — Župan iz Gazza (v okrajni Padovanski) poterjuje, da je skoz in skoz resnično, kar nekteri niso hotli verjeti, da so letos neki svilodi (židni červi) belo-rumenkast, poldrug brač širok in 2 brača dolg, na eni strani gladek, na drugi pa tomošku enak trak spredli. (En brač je po našem tri četert vatla). Res, čudna novica!

Sklep milodarov za Semičane. J. J. V. L. 1 fl.